

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Departementet, Afdeling for Bæredygtigt fiskeri

Sendt pr. e-mail til Karina Wessel Bjerregaard (kawbj@fvm.dk), Birgitte Riber Rasmussen (brrasm@fvm.dk) og Lene Jensen Scheel-Bech (lensch@fvm.dk).

Vingsted, den 18. september, 2025

Kommentarer til Kommissionens forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2025 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande i Østersøen.

Danmarks Sportsfiskerforbund takker for muligheden for at komme med kommentarer til forslaget.

Torsk

Danmarks Sportsfiskerforbund deler vurderingen af, at torsken er meget presset i Østersøen. Vi var i 2020-2022 med i et projekt, Return of Cod, som arbejder målrettet på at genskabe tidligere tiders kæmpestore torskebestand i den østlige del af Østersøen. Meget tyder desværre på, at den bestand nu er så langt nede, at den ikke kan finde fodfæste. Med andre ord er der tale om et reelt kollaps, som selv et totalforbud mod fiskeri ikke kan rette op på. Det nye er, at den vestlige bestand nu også står på kanten af udryddelse, og derfor er en mere restriktiv tilgang helt på sin plads.

Forslaget for 2025 indebærer et stop for hjemtagelse af torsk for alle former for rekreativt fiskeri i hele Østersøen. Vi støtter forbuddet med den tilføjelse, at vi endnu en gang vil appellere til, at reglerne for 2023, som gjorde det muligt at hjemtage en torsk/dag/fisker uden for torskens gydeperiode, forlænges i ICES-område 23 (Øresund), fordi bestanden her har det markant bedre end i resten af Østersøen.

Vi vil samtidig stærkt appellere til, at ministrene på mødet i oktober begynder at tage ønsket om et større mindstemål for torsk på fx 45 cm for lystfiskeri alvorligt. Dels fordi det nuværende mindstemål er helt meningsløst for en lystfisker – og vel også for andre fiskeriformer – og dels fordi lystfiskeriet nu og måske i fremtiden vil stå for en relativt stor andel af fangsten af torsk i Østersøen.

Undersøgelser har vist, at torsk, der er i god kondition, er mere modstandsdygtige over for parasitter. Torskens tilbagevenden handler derfor også om at sikre en økosystembaseret forvaltning, der i nødvendigt omfang tager hensyn til de byttedyr, som torsk og andre rovfisk som laks og havørred, er afhængige af. Vi opfordrer derfor til, at denne problemstilling i langt højere grad tages med i forhandlingerne.

Vi anerkender, at der har været spæde forsøg på at gennemføre en mere økosystembaseret tilgang i forvaltningen af fiskeriet i Østersøen, men intentionerne er slet ikke slået igennem i forhold til det intensive fiskeri efter industrifisk.

Der er nu også indikationer på, at forvaltning ikke kun påvirker torsk, men også laks fra de nordsvenske elve. Det er jo heroppe, at de stærke og robuste bestande af laks findes. Men der har i 2024 været en markant nedgang i antallet af lakse i elvene. Der er hypoteser om, at det er manglen på primært sildeyngel, der er årsag til den stærkt reducerede overlevelse hos postsmoltene i Østersøen. Hvis det er tilfældet, så understreger det vigtigheden af at få gennemført den økosystembaserede forvaltning så hurtigt som muligt.

Til sidst vil vi nævne, at en del af løsningen for torsk er at arbejde for, at de ikke-kønsmodne torsks bliver ædt af prædatorer. Undersøgelser indikerer, at skarven er blevet en faktor, der kan være med til at fastholde torskebestanden på randen af kollaps. Der gennemføres i øjeblikket en undersøgelse med udgangspunkt Tyskland, ligesom DTU Aqua er med i en større undersøgelse som opfølgning på den fra Lillebælt, der påviste skarvens potentielt negative indflydelse på småtorskene i det område. Hvis de nye undersøgelserne dokumenterer, at skarven er en stor begrænsende faktor, vil der være behov for at inddrage det element i den fremtidige forvaltning. Både af fiskeriet og skarven i Østersøen.

Laks

Vi anerkender behovet for en restriktiv tilgang til forvaltningen af laks i områderne 22-31 i Østersøen. Vi mener også, at det er nødvendigt at begrænse fangsten af laks fra de sårbare bestande, så de får en reel mulighed for at reetablere sig. Vi mener dog, at Kommissionens forslag om at et totalt **stop** for lystfiskeri er helt ude af proportioner i forhold til at sikre de sårbare laksebestande.

Inden vi argumenterer for, hvorfor vi mener det, så vil vi nævne, at trollingfiskeriet efter laks er meget værdifuldt både for de lokalområder i Østersøen, hvor trollingfiskerne sejler ud fra, men også for de respektive lande generelt.

Thünen-instituttet i Tyskland har vist, at en laks, der er fanget og hjemtaget ved trollingfiskeriet, medfører et øget forbrug på 1000 €. ¹ I Finland har det finske sportsfiskerforbund med udgangspunkt i en rundspørge tilsvarende estimeret, at værdien for en trolling-laks ligger på 1150 €².

¹ Thünen (2022) <https://www.thuenen.de/de/of/aktuelles-und-service/fragen-antworten/fragen-und-antworten-zur-wissenschaftlichen-fangempfehlung-des-ices-fuer-den-ostseelachs-2022/>

² Rautanen, J (2023). Merilohen uistelu Suomessa 2022 (eng. Salmon trolling in Finland 2022). A Survey made by Finnish Federation for Recreational Fishing (FFRF). Online publication in Issuu.

I 2019 blev det estimeret, at de cirka 1000 deltagere i Trollingmaster Bornholm samlet lagde 6,2 millioner kr på Bornholm³. Det år var fiskeriet exceptionelt godt, for der blev i alt hjemtaget 1095 laks i konkurrencen. Det giver en værdi per laks på 6.118 kr. Beløbet omfatter kun den lokaløkonomiske værdi på Bornholm. Der tilføjes også store værdier til resten af landet i forbindelse med fx vedligehold eller køb af både og fiskegrej. Et så stort beløb har en mærkbar værdi for et øsamfund som Bornholm. Ikke mindst fordi fiskeriet finder sted på et tidspunkt af året, hvor turismeindtægterne ellers er stort set ikkeeksisterende.

I 2022 blev der indført den nye fangstbegrænsning med max 1 laks uden fedtfinne/dag/fisker. Det medførte straks en stor nedgang i antallet af hjemtagne laks. 68 laks uden fedtfinne blev i 2022 landet af de 316 både, der deltog i Trolling Master Bornholm. Der blev også fanget laks med fedtfinne, men de skulle jo i henhold til lovgivningen genudsættes.

Hvis man sammenligner det gennemsnitlige antal laks, der er hjemtaget per båd i Trolling Master Bornholm i perioden 2006-2019 (1,9 laks/båd) med antallet i 2022, hvor den nye regulering blev indført, så står det krystalklart, at de nye regler virkelig har ramt hårdt. I 2022 blev der hjemtaget 0,215 laks per båd – det vil sige en reduktion på 90 %.

De stærkt begrænsede muligheder for at hjemtage en fisk fra fisketuren har nu medført, at mange trollingfiskere ikke længere tager turen til Bornholm, ligesom det betyder, at mange af dem helt dropper at fiske fra båd. Begge dele med store tab af omsætning som følge. Det betyder også et voldsomt tab af rekreative muligheder i en periode, hvor der er forbud mod at hjemtag torsk og ål (en lovgivning vi øvrigt bakker op med et minimalt forbehold i forhold til Øresund), ligesom fiskeriet efter fladfisk de fleste steder i Østersøen er en skygge af sig selv.

En logisk konsekvens af reguleringen har desuden været, at den meget berømte trollingkonkurrence Trolling Master Bornholm blev aflyst i 2024. Så de negative konsekvenser af den tidligere regulering med en fedtfinneklippet laks per dag/fisker ses allerede tydeligt. Hvordan vil det så ikke gå, hvis der som foreslået af Kommissionen indføres et totalforbud?

Vi har i DSF været i dialog med Gitte Tvilling, direktør i Destination Bornholm, og de bakker op om vores tal og er enige i vores bekymringer og betragtninger om den store betydning lystfiskeri har for turismen på Bornholm.

Det er selvfølgelig i orden at indføre begrænsninger, hvis fiskeriet påvirker de vilde bestande på en måde, der ikke er ønskværdig. Den præmis er vi alle helt enige om. Men når

³ https://crt.dk/wp-content/uploads/Trolling_og_lystfiskeri_paa_Bornholm.pdf

sandsynligheden taler for, at reguleringen i virkeligheden primært har symbolsk værdi, så er det meget svært at acceptere den. Og det er i høj grad tilfældet for Kommissionens forslag.

Det tyske sportsfiskerforbund har estimeret, hvor meget trollingfiskeriet i den centrale del af Østersøen påvirker de **sårbare** bestande i Østersøen. Med de gældende regler for 2022-2024 (1 laks uden fedtfinne/dag) er trollingfiskerne fra en lang række lande årsag til, at så få som **40 laks** fra de **sårbare** bestande dør! Hvis man ændrede reglerne til, at man måtte hjemtage 1 laks – med eller uden fedtfinne – som er vores forslag til en fair regulering, ville det medføre, at i alt 161 laks fra de **sårbare** bestande måtte lade livet. Beregningerne er baseret på de tal, som ICES selv anvender i deres rådgivning. De blev lanceret i 2023, og der er ikke sat spørgsmålstejn ved beregningerne.

Den meget restriktive regulering i 2022-2024, der allerede har fået store konsekvenser for de trollingfiskeri-relaterede indtægter, redder altså kun 40 laks fra de sårbare bestande i hele den centrale del af Østersøen. Hvis man tillader, at trollingfiskerne også må hjemtage vildlaks (det vil sige laks med fedtfinne), vil det betyde, at der dør 121 laks mere fra de sårbare bestande.

Nu ønsker Kommissionen så at gennemføre et total stop for laksefiskeriet i den centrale og vestlige del af Østersøen - i en situation, hvor det påvirker de sårbare laksebestande på et helt ubetydeligt niveau. Det bliver ikke mindre skørt af, at Kommissionen i sit forslag samtidig foreslår, at der i 2025 i det samme område kan opfiskes 35.000 vildlaks som bifangst i erhvervsfiskeriet.

Dette er ikke en kritik af erhvervsfiskeriet, men det viser meget tydeligt, hvor prioriteringen hos EU-Kommissionen ligger. Og det er ikke hos lystfiskeriet, de små kystsamfund, fiskeguiderne, overnatningsstederne eller købmændene i Vandkantsdanmark. Og det er helt uforståeligt.

Vores ydmyge ønske er en mere fair regulering, der anerkender værdien af trollingfiskeriet, og som gør det muligt at hjemtage en enkelt laks, når fiskelykken tillader det.

Helt konkret så er vores bud, at det skal være muligt for en lystfisker at hjemtage én laks om dagen – med eller uden fedtfinne i den centrale og vestlige del af Østersøen.

Det vil med meget stor sandsynlighed IKKE belaste de sårbare bestande af vildlaks, men det vil helt sikkert betyde, at det trods alt stadig attraktive og værdifulde trollingfiskeri efter laks vil kunne fastholdes og sandsynligvis genopbygges.

Ligesom for torsk, så er der en begrundet risiko for, at skarvprædation kan være en væsentlig negativ faktor for laksene fra de sårbare bestande. Vi ved fra danske undersøgelser, at cirka halvdelen af smoltene ædes i smoltudtræksperioden, og at der sandsynligvis

også er en stor dødelighed på ynglen, inden den smoltificerer. Vi opfordrer til, at dette element også bliver en del af diskussionen om forvaltningen af laks i Østersøen.

Vi ved fra de danske vandløb, at selv med en dedikeret, målrettet og videnskabeligt baseret tilgang til at genskabe sunde og robuste laksebestande, så tager det mange år, før det lykkes. I Storå tog det mere end 20-30 år, før udsætningerne kunne droppes, og selv efter mere end 40 års indsats i Skjern Å, er man der endnu ikke nået i mål. Vi frygter derfor, at forvaltningen af laks i Østersøen – urimelig som den er – vil fortsætte uændret de kommende årtier, fordi der til den tid stadig vil være sårbare laksebestande i Østersøens vandløb.

Vi har derfor denne bøn, som vi også fremsatte i vores høringsvar i 2023: Vi ønsker en redegørelse over, hvilke initiativer, der konkret er taget i de sårbare vandløb. Er der for eksempel fredning af laksen kystnært og i vandløbene, som tilfældet er for de danske laksevandløb? Hvordan forvaltes laksene i vandløbene? Er der udsætningsprogrammer, som er baseret på den bedste viden, og bliver de udsatte smolt – hvis det er en del af redningsindsatsen – finneklippet? Er der planer for at fjerne eventuelle spærringer, og er forskerne enige i, at den indsats er baseret på den nyeste viden? Bare for at nævne nogle af spørgsmål, som vil være relevant at få besvaret.

Det bør selvfølgelig være Kommissionen, der skal være ansvarlig for denne undersøgelse.

Til sidst er det værd at nævne, at de nationale sportsfiskerforbund, der sammen med os er organiseret i European Anglers Alliance, og som har interesse i denne sag – det vil sige det svenske, tyske og finske sportsfiskerforbund – alle bakker op om, at det fortsat skal være muligt for lystfiskere at hjemtage laks, som fanges i Østersøen. Især opbakningen fra de svenske og finske forbund er vigtige, da det er jo er i deres elve, de vilde laks findes.

Begge forbund har som en af deres vigtigste opgaver at arbejde for, at østersølaksen kommer tilbage til fordums storhed. Og det gør de ved blandt andet ved at fjerne spærringer i lakseelvene, at reetablere gydestryg og arbejde for en bæredygtig forvaltning i både fersk- og brakvand. Begge forbund er meget klar i deres vurdering: Et velreguleret trollingfiskeri er IKKE en trussel mod deres sårbare laksebestande.

På vegne af Sammenslutningen af Danmarks Småbådsclubber og Danmarks Sportsfiskerforbund.

Med venlig hilsen

Kaare Manniche Ebert

Biolog